

Collegebesluit

Collegevergadering: 11 mei 2021

Zaaknummer : 809323
Afdeling : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Crisisfunctie Veilig Thuis en crisisaanpak regio Kennemerland

SAMENVATTING

Het college van B en W stemt ermee in dat de crisisfunctie voortaan wordt uitgevoerd vanuit een heldere crisisaanpak, aansluitend bij de voor inwoners en professionals logische routes en gebruikmakend van reeds bestaande telefoonnummers voor crises. De opdracht tot het vormen van een integrale crisisdienst wordt zodoende ingetrokken. De crisisfunctie van Veilig Thuis wordt voortaan niet langer beschouwd als een aparte crisisdienst maar als één van de reguliere taken van Veilig Thuis.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

Jeugdwet

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Afdeling 10.1.1. Algemene wet bestuursrecht (mandaat)

BESLUIT B&W

1. de in 2018 afgegeven opdracht om te komen tot één Integrale Crisis Dienst Jeugd 0-23 jaar (kenmerk 704725) in te trekken;
2. de crisisfunctie voortaan uit te voeren vanuit een voor inwoners en professionals heldere crisisaanpak, aansluitend bij de voor inwoners logische routes en gebruikmakend van reeds bestaande telefoonnummers voor crises;
3. de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de Integrale Crisis Dienst Jeugd 0-23 jaar beschikbaar te stellen aan de Veiligheidsregio Kennemerland voor de uitvoering van de crisisfunctie door Veilig Thuis;
4. de crisisfunctie Veilig Thuis niet meer apart te financieren, maar te beschouwen als één van de taken van Veilig Thuis;
5. kennis te nemen van de opdrachtformulering "Vernieuwing opdracht ICD Kennemerland – voorstel voor sluitende aanpak crisis in de regio Kennemerland";
6. voor de uitvoering van de crisisfunctie Veilig Thuis door Veilig Thuis, de directeur Publieke Gezondheid van de VRK met terugwerkende kracht vanaf 27 april 2021 mandaat te verlenen met de mogelijkheid tot ondermandatering aan de triagisten van de crisisdienst van Veilig Thuis;
7. het genoemde mandaat te verlenen bij besluiten tot toekenning van de volgende jeugdhulpvoorzieningen: ambulante spoedhulp, crisisspleegzorg en crisisopvang;
8. het mandaatbesluit van 4 februari 2020 ten behoeve van de uitvoering van de integrale crisisdienst 0-23 vanaf 27 april 2021 in te trekken (zaaknummer 536784);
9. Dit besluit ter kennisname te brengen van de commissie Samenleving (C-stuk).

AANLEIDING

De gemeenten zijn in het kader van de Jeugdwet sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning bij crisis voor jongeren van 0 tot 23 jaar. Op het moment waarop deze verantwoordelijkheid overging naar de gemeenten bestonden er verschillende crisisdiensten voor de jeugd. Het was afhankelijk van de aard van de problematiek van de jeugdige welke crisisdienst gebeld diende te worden. Vanuit de gedachte dat dit efficiënter kon worden ingericht, is door de gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond en de gemeente Haarlemmermeer gezamenlijk met de betrokken ketenpartners onderzocht of er één integrale crisisdienst kon worden opgezet. In 2018 is door de colleges de opdracht verstrekt aan Veilig Thuis (VT) om samen met ketenpartners de Integrale crisisdienst 0-23 (ICD) vorm te geven. VT trad hierbij op als uitvoeringsorganisatie.

De ICD is op 1 juli 2018 gestart. In juli 2019 hebben de ICD partners en de gemeenten in een bestuurlijk overleg geconcludeerd dat het niet haalbaar is gebleken om de crisisdienst integraal vorm te geven. De benodigde inzet hiervoor bleek onverenigbaar met de interne bedrijfsvoering van de verschillende organisaties en zou tot hoge kosten leiden. Gezamenlijk is vervolgens besloten dat de focus van de crisisdienst niet moet liggen op optimalisatie van de ICD als organisatie, maar op een goede aanpak van crises. Het perspectief van de inwoners moet hierbij het uitgangspunt zijn.

VT heeft vervolgens, in afstemming met de gemeenten en de ketenpartners, een voorstel ontwikkeld voor een crisisaanpak. Op 10 september 2020 heeft het regionaal portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein met dit voorstel ingestemd. In de praktijk wordt reeds gewerkt volgens de voorgestelde aanpak. Middels dit collegevoorstel wordt de aanpak door de gemeente geformaliseerd.

MOTIVERING

In de voorgestelde crisisaanpak "*Vernieuwing opdracht ICD Kennemerland – voorstel voor sluitende aanpak crisis in de regio Kennemerland*" is het werken vanuit één ICD-organisatie losgelaten. De focus is verlegd naar een goede gezamenlijke ketenaanpak bij crisissen, aansluitend bij de praktijk en bij de voor inwoners en professionals logische routes.

De basis van de aanpak betreft afspraken over de bereikbaarheid en afspraken over de verantwoordelijkheid voor de crisis-ondersteuning. Voor de bereikbaarheid (de telefoonnummers) wordt aangesloten op de bestaande nummers. Dit betekent dat er geen apart telefoonnummer voor de crisisdienst nodig is voor inwoners. De 1e lijns-organisaties in de regio zullen de bestaande nummers ook communiceren naar de inwoners. Het gaat om de volgende bereikbaarheidsafspraken:

- Bij spoed/politie: 112
- Als de jeugdige al in behandeling is: bellen met het nummer dat de behandelaar heeft doorgegeven
- Voor crisis huiselijk geweld en kindermishandeling, of als een jeugdige nog niet in behandeling is: 0800-2000 (Veilig Thuis)
- Zelfmoordpreventie: 0900-0113

Collegebesluit

Collegevergadering: 11 mei 2021

- Voor medische vragen/crisis: eigen huisarts en na kantoortijden huisartsenpost

Daarnaast zijn er duidelijke afspraken gemaakt over welke partij voor welke situatie de verantwoordelijkheid heeft voor de crisis-ondersteuning:

- Als het een medische crisis betreft is de zorg voor de huisarts/het ziekenhuis;

Als de crisis niet medisch is gelden de volgende richtlijnen:

- Als de jeugdige al in behandeling is bij een jeugdhulpaanbieder, dan is de eigen behandelaar degene die de jeugdige het beste kan helpen. In de contracten met de jeugdhulpaanbieders is vastgelegd dat zij deze ondersteuning moeten kunnen bieden;
- Als een jeugdige nog niet in behandeling is en het betreft een GGZ crisis, dan vindt een warme overdracht plaats naar de GGZ (Kenter Jeugdhulp of buiten kantooruren GGZ inGeest);
- Als een jeugdige nog niet in behandeling is en het is geen GGZ crisis, of als het een crisis rond huiselijk geweld of kindermishandeling is, dan pakt Veilig Thuis de crisis op.

Deze richtlijnen zijn met de betrokkenen in het veld afgestemd, waarbij is afgesproken dat de melder van de crisis zo nodig niet naar een ander wordt doorverwezen, maar dat de partij die als eerste is gebeld zorgt voor een 'warme overdracht'.

Argumenten

Deze aanpak heeft routes die door de inwoners als logisch worden ervaren. Daarnaast sluit hij goed aan bij de organisatie en de praktijk van de verschillende partijen. De verwachting is dan ook dat met deze aanpak goed geborgd wordt dat de inwoners makkelijk in contact komen met ondersteuning bij crisis en snel passend worden geholpen. Dit zal goed worden gemonitord door de gemeenten.

Kantekeningen

Er zijn een aantal onderdelen waarop nadere afspraken moeten worden gemaakt:

Crisisondersteuning door de jeugdhulpaanbieder

In de overeenkomst met de jeugdhulp aanbieders is opgenomen dat zij georganiseerd moeten hebben dat er 24/7 ondersteuning bij crisis beschikbaar is voor de cliënten die zij in zorg hebben. De kosten die hierbij komen kijken zijn verdisconteerd in de tarieven. Op dit moment blijken echter niet alle jeugdhulp aanbieders aan deze vereiste te voldoen. Wanneer hun cliënt in crisis raakt buiten kantoortijden moet deze nu een beroep doen op de crisisdienst van VT. Dit betekent een onnodige belasting van de VT-crisisdienst, waarvan eventuele extra kosten voor rekening van de gemeenten komen. De gemeenten zijn op dit moment hierover in gesprek met de jeugdhulp aanbieders.

GGZ crisis

Bij een GGZ-crisis is de GGZ aan zet. Indien een jeugdige nog niet in zorg is bij een jeugdhulpaanbieder wordt de crisis opgepakt door Kenter Jeugdhulp en buiten

Collegebesluit

Collegevergadering: 11 mei 2021

kantoor tijden door GGZ inGeest. Bij jeugdigen wordt deze ondersteuning door de gemeenten gefinancierd. Het gaat in principe om kleine aantallen per jaar. In 2019 betrof het bijvoorbeeld 26 jeugdigen. Sinds de corona-crisis is echter een sterke stijging van het aantal GGZ-crisissen te zien waardoor er veel druk is komen te staan op Kenter Jeugdhulp. De gemeenten zijn hierover met Kenter Jeugdhulp en de GGZ Jeugd aanbieders in de regio in gesprek.

Verstandelijk gehandicapten

De instellingen voor Verstandelijk Gehandicapten (VG) hebben aangegeven dat er met de nieuwe werkwijze geen VG-crisissituaties zijn die tussen wal en schip vallen. De meeste crisissituaties betreffen bestaande cliënten die al in zorg zijn. Met VT wordt gemonitord of de cliënten die nog niet in zorg zijn en zodoende bij de VT-crisisdienst terecht komen passend kunnen worden ondersteund.

Mandatering VRK

Met het verstrekken van de opdracht aan de VRK om uitvoering te geven aan de taken van VT is aan de directeur Publieke Gezondheid mandaat verleend tot het toekennen van enkele jeugdhulpvoorzieningen voor de uitvoering van de Integrale Crisisdienst 0-23 jaar. Nu de term 'Integrale Crisisdienst 0-23 jaar' niet langer van toepassing is dient het mandaat te worden aangepast. Het betreft de volgende aanpassing:

Het oude mandaatbesluit betreft de volgende tekst:

1. voor de uitvoering van de Integrale Crisisdienst 0-23 jaar, de directeur Publieke Gezondheid van de VRK met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020, mandaat te verlenen met de mogelijkheid tot ondermandatering aan de triagisten van de crisisdienst van Veilig Thuis, waarbij we al genomen besluiten tot het onze maken;
2. het genoemde mandaat te verlenen bij besluiten tot toekenning van de volgende jeugdhulpvoorzieningen: ambulante spoedhulp, crisispleegzorg en crisisopvang;

Dit wordt aangepast naar:

1. voor de uitvoering van de crisisfunctie Veilig Thuis door Veilig Thuis, de directeur Publieke Gezondheid van de VRK met ingang van 27 april 2021 mandaat te verlenen met de mogelijkheid tot ondermandatering aan de triagisten van de crisisdienst van Veilig Thuis;
2. het genoemde mandaat te verlenen bij besluiten tot toekenning van de volgende jeugdhulpvoorzieningen: ambulante spoedhulp, crisispleegzorg en crisisopvang;

FINANCIËN

Uitgangspunt van de nieuwe aanpak is dat iedere sector zijn eigen crisis oppakt binnen de bestaande financiering.

De VT-crisisdienst, als uitvoeringsorganisatie van de ICD, is steeds apart gefinancierd. Hoewel het construct van de ICD is komen te vervallen, biedt VT nog steeds crisis ondersteuning. Vanuit de eigen wettelijke taken dient VT 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar en beschikbaar voor ondersteuning te zijn voor

Collegebesluit

Collegevergadering: 11 mei 2021

crisissen waarbij de veiligheid in het geding is. Daarnaast pakt VT de crisis op als er geen zorgaanbieder betrokken is en de problematiek niet medisch of GGZ-gerelateerd is.

Deze ondersteuning wordt geboden door de VT-afdeling die voorheen de ICD vorm gaf. Feitelijk blijft deze afdeling dezelfde ondersteuning bieden die ook als ICD werd geboden. Om deze inzet te financieren maakt VT dan ook aanspraak op de middelen die voorheen voor de ICD werden verstrekt. Het betreft hier het regionaal begrootte bedrag van maximaal € 763.595,-.

Voor de gemeente Heemstede is de bijdrage aan de crisisfunctie VT voor 2021, conform de verdeelsleutel gebaseerd op het inwoneraantal, een bedrag van € 38.943,-. De kosten worden gedekt uit het in de begroting beschikbaar gestelde budget voor Veilig Thuis (grootboeknummer 6.672.01.60; JEUGDWET; Veilig thuis (AMHK), Integrale crisisdienst en MDCK/MDA++).

PLANNING/UITVOERING

In praktijk wordt reeds gewerkt volgens de voorgestelde aanpak.

Wat betreft het gewijzigde mandaat: de directeur publieke gezondheid van de VRK ontvangt na vaststelling van het collegebesluit een instemmingsbrief. Na instemming met het mandaat, wordt het mandaatbesluit gepubliceerd.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De crisisaanpak is in nauwe samenwerking met de gemeenten uit de regio Zuid-Kennemerland en IJmond en de gemeente Haarlemmermeer en de betrokken ketenpartners tot stand gekomen.

Het mandaatbesluit wordt bekendgemaakt in het Gemeenteblad (via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/>). Na bekendmaking is het mandaatbesluit raadpleegbaar op www.overheid.nl (onder lokale regelingen). Ook wordt er een publicatie in De Heemsteder geplaatst, waarin wordt verwezen naar www.overheid.nl.

BIJLAGEN

- Vernieuwing opdracht ICD Kennemerland – voorstel voor sluitende aanpak crisis in de regio Kennemerland